
Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 2, Αρ. 1-2 (1925)

Δελτίον ΧΑΕ 2 (1925), Τεύχη α'-β', Περίοδος Β'. Παναγυρικόν επί τη τεσσαρακονταετηρίδι της ιδρύσεως της Χ.Α.Ε.

Το Βυζαντινολογικόν συνέδριον του Βουκουρεστίου

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1308](https://doi.org/10.12681/dchae.1308)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (2013). Το Βυζαντινολογικόν συνέδριον του Βουκουρεστίου. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 2(1-2), 99-101. <https://doi.org/10.12681/dchae.1308>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το Βυζαντινολογικόν συνέδριον του Βουκουρεστίου

Δελτίον ΧΑΕ 2 (1925), Τεύχη α'-β', Περίοδος Β'.
Πανηγυρικόν επί τη τεσσαρακονταετηρίδι της ιδρύσεως
της Χ.Α.Ε. • Σελ. 99-101

ΑΘΗΝΑ 1925

J'essaierai de m'en tirer en vous remerciant, Messieurs, en vous remerciant tout particulièrement, vous, Monsieur le Président, et vous-même, Monsieur le Secrétaire Général, de m'avoir pris au passage de mon très court séjour à Athènes pour m'associer à vos belles fêtes de ces jours-ci.

Laissez moi vous dire que j'y ai beaucoup appris ; j'y ai comblé une lacune d'autant plus regrettable que je n'en avais pas une conscience suffisante. J'ai aimé comme vous d'abord votre incomparable Antiquité. J'ai eu l'occasion de connaître et de partager jusqu'à un certain point les émotions si enthousiastes, puis, hélas ! si douloureuses de votre plus récente histoire. J'en ai retrouvé l'impression pénétrante hier aux fils du Stade, en voyant évoluer parmi vos evzones vos belles filles des Panathénées, ou celles de vos îles et de votre Macédoine.

Mais je n'avais pas encore connu toute la richesse de votre moyen âge, toute la beauté de vos œuvres byzantines. J'en ai eu la révélation par vous, l'autre jour, au monastère de Daphni, et hier à vos cérémonies, du Musée byzantin et de l'Université.

C'est pour moi l'achèvement de ce merveilleux triptyque, unique dans l'histoire des hommes : la Grèce de Périclès et d'Alexandre ; — la Grèce de l'Indépendance et de la Délivrance héroïque ; — entre les deux, comme un fronton d'espérance invincible, la Grèce de Byzance et de Constantinople.

J'ai grande joie, Messieurs, à lever mon verre en l'honneur de l'unité historique de la Grèce aux immortelles destinées !

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΟΥ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους συνήλθεν ἐν Βουκουρεστίῳ τὸ πρῶτον διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον συγκροιηθὲν καὶ ὀργανωθὲν κυρίως ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ καὶ πολιτικοῦ Ν. Jorga

ἀπέβη ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον. Εἰς τὸ Συνέδριον ἐκεῖνο ἀντεπροσωπεύθησαν διάφορα ἐπιστημονικὰ σώματα δεκατριῶν κρατῶν, ἐν οἷς προεξείχεν εἰς λόγον ἀριθμοῦ καὶ ἀξίας ἀντιπροσώπων ἡ Γαλλία, ἀντιπροσωπευθεῖσα ὑπὸ δεκαπέντε ἐπιστημόνων, ὧν ἠγεῖτο ὁ περίφημος Βυζαντινολόγος Κάρολος Diehl. Τὴν Ἑλλάδα ἀντεπροσώπευσαν ἐν τῷ συνεδρίῳ οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Κουγέας καὶ Σωτηρίου.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου εἶχον διαιρεθῆ εἰς δύο τμήματα, τὸ Ἱστορικὸν καὶ τὸ Φιλολογικὸν καὶ Ἀρχαιολογικόν, ἐγένοντο δὲ πολλαὶ ἄξια λόγου ἀνακοινώσεις, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν ἐδῶ τινας. Εἰς τὸ ἱστορικὸν τμήμα ὁ καθηγητὴς τῆς Σορβόνης κ. Κολλιπὲ ὠμίλησε περὶ τῆς συμβολῆς, ἣν προσήνεγκον εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ἰουστινιανοῦ οἱ λόγιοι τῆς Βηρυτοῦ, ὁ κ. Μαρινέσκου ἀνεκοίνωσεν ἐπιστολάς τινας ἀνεκδότους τοῦ Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου. ὁ κ. Jorga περὶ τῶν Εἰκονοκλαστῶν καὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὴν Ἄπω Ἀνατολήν, ὁ κ. Diehl περὶ τῆς Βυζαντινῆς Συγκλήτου κατὰ τὸν 7ον αἰῶνα, ὁ κ. Gay περὶ τῶν ἐλληνικῶν μοναστηρίων τῆς Σικελίας κλπ. Εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν Τμήμα ὁ κ. Brehier περὶ τῆς εἰκονογραφικῆς γλυπτικῆς τῶν Βυζαντινῶν ἐκκλησιῶν, ὁ Ἰσπανὸς Ruiq Catafalch περὶ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Μολδαβίας, ὁ κ. Γκρέκου περὶ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ζωγραφικῇ τῆς Ἀνατολῆς καὶ περὶ νέων πηγῶν τῆς Ἑρμηνείας τῆς ζωγραφικῆς τέχνης Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, ὁ κ. Σωτηρίου περὶ τῆς σχεδιαζομένης ἐκδόσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι Βυζαντινῶν μνημείων καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Θεσσαλονίκης κλπ. Ἐγένοντο δὲ καὶ ἠνωμέναι συνεδρία τῶν δύο τμημάτων, καθ' ἃς ὠμίλησαν ὁ κ. Jorga ὁ κ. Gregoire περὶ τοῦ νέου περιοδικοῦ «Βυζάντιον» καὶ ὁ κ. Κουγέας περὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι. (*)

Πολὺν σπουδαιότερον καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως περισσότερον ἐνδιαφέρον ἦτο τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Συνεδρίου, δηλονότι τῶν ἐκδρομῶν. Ἐπιβάντας οἱ σύεδροι εἰδικῆς ἀμαξοστοιχίας, παραχωρηθείσης ὑπὸ τῆς

(*) *S. B. Kougeas.*— L'état actuel des études byzantines en Grèce ἐν τῷ Bull de la Section historique ὑπὸ N. Jorga Tom. XI. Bucarest 1944. Ἐν τῇ συνοπτικῇ ταύτῃ μελέτῃ ὁ συγγραφεὺς θέν ἀναφέρει οὐδὲ ἀπαξ οὔτε τὸν ἀείμνηστον Λαμπάκη, οὔτε τὴν Χριστιαν. Ἀρχαιολογ. Ἐταιρείαν, οὔτε τὴν « Βυζαντιδα » !

Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως ἐπεσκέφθησαν τὰ ἱστορικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Ρουμανίας, τὰ παλαιὰ μοναστήρια καὶ τὰς ἐκκλησίας τῆς Βλαχίας, Μολδαβίας καὶ Βουκοβίνας, θαυμάσαντες τὴν τεχνοτροπίαν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν ναῶν καὶ τὴν γραφικότητα τῆς μαγευτικῆς φύσεως τῆς χώρας. Αἱ ἐκδρομαὶ διήρκεσαν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, ἔτυχον δὲ πανταχοῦ οἱ σύεδροι θερμοτάτων δεξιώσεων ἐκ μέρους τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν σχολικῶν σωμάτων. Τὸ Β' Συνέδριον ἀπεφασίσθη νὰ συνέλθῃ τῷ 1926 ἐν Βελιγραφίῳ καὶ τὸ Γ' τοῦ 1928 ἐν Ἀθήναις. (*)

RESUMÉ

des articles contenus dans le présent No du Bulletin

En nous conformant à une prière gracieuse de la *Commission nationale hellénique de Coopération intellectuelle de la Société des Nations* nous donnons ci-dessous un bref résumé en français des articles contenus dans le présent N^o du *Bulletin* de de notre Société.

Lettres byzantines du Couvent de Philothéos au Mont Athos (page 3-17). Le document publié par M.M. *Goudas* fait partie des archives du monastère de Philothéos, au Mont-Athos. Sauf trois lignes (24-26) déjà transcrites dans les *Βυζαντινὰ Χρονικὰ XX* (actes de l'Athos, II actes de Philothée, p. 33) le texte est inédit. C'est une lettre sur parchemin (52 lignes), datée de décembre, 15e indiction 6885 (=1376) par laquelle *Théodora Paléologue Philanthropéné* fait donation au monastère de *Philothéos* du village de Περτζιτζικὸν (plaine de Serrès), pour le salut de l'âme de son neveu Alexis Paléologue tué à la guerre. L'acte est contresigné par six témoins.

Du contexte il résulte que cette Théodora est fille du grand-père du roi. D'après M. Goudas, Théodora ne peut être que la fille de Michel IX et la tante de Jean V, qui régnait en 1376.

(*) Περὶ τοῦ αὐτοῦ συνεδρίου ἰδὲ καὶ Σ. Β. Κουγέα, ἐντυπώσεις ἐκ Ρουμανίας, ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου Μ. Ἑλλάδος, 1925.